
Indhold

1 Indledning 12

Principper for anatomisk beskrivelse af organer (viscera) 12
Kliniske undersøgelsesmetoder 14

2 Det autonome nervesystem 21

Det sympatiske nervesystem 23
Det parasympatiske nervesystem 26
Det viscerale, sensoriske system 27

3 Kraniet 29

Hjernebassen 29
Kraniekalotten 32
Kraniebunden 35
Hjernebassens struktur 41
Ansigtsskelettet 44

4 Hjernen, hjernebinderne, hjerne-nerverne og hypofysen 51

Hjernen 51
Hjernens hinde og venøse sinus 53
Hjernens arterier 58
Indledende oversigt over hjernennerverne 62
Hypofysen 64

5 Øret 67

Det ydre øre 67
Mellemøret 70
Øreknoglerne og deres bevægeapparat 72
Det indre øre 76

6 Øjet 81

Det ydre øje 81
Tåreapparatet 84
Øjenhulen 85
Øjeæblet 87
Øjenhulens nerver og kar 92

7 Skalpen og ansigtet 99

Skalpen 99
Ansigtet 101

8 Kæberne, kæbeleddet og dets muskler 111

Kæbeleddet 111
Tyggemusklernes 113
Kar- og nerveforsyning til kæber og tyggemuskler 118

9 De store mundspytkirtler 123

Glandula parotidea 123
Glandula submandibularis 125
Glandula sublingualis 127

10 Munden, ganen, tungen og tænderne 131

Læberne og kinderne 131
Mundhulen 132
Ganen 134
Tungen 138
Tænderne 145

11 Næsen 151

Den ydre næse 151
Næsehulen 152
Næsens bihuler 158

12 Svælget, strubehovedet og de cervicale afsnit af spiserøret og lufttrøret 161

Svælget 161
Spiserøret på halsen 168
Strubehovedet 169

13 Skjoldbruskkirtlen og biskjoldbruskkirtlerne 181

Skjoldbruskkirtlen 181
Biskjoldbruskkirtlerne 186

14 Halsens kar, nerver og lymfeknuder samt oversigt over hjernenerverne 187

Halsens kar-nervestreg 187
Oversigt over hjernenerverne 203

15 Brysthulen og brystskillevæggen 207

Brystkassens topografiske inddeling 207
Brysthulen 207
Spiserøret 208
Pars thoracica aortae 212
V. azygossystemet 213
Ductus thoracicus og brysthulens lymfeknuder 215
Grænsestrengen 216

16 Mamma 219

17 Luftrøret, bronchierne, lungerne og lungesækken 225

Luftrøret og hovedbronchierne 225
Lungerne 227
Lungesækken 238

18 Hjertet, de store kar og hjertesækken 241

Hjertet 241
Medfødte misdannelser 259
Hjertesækken 263
Fosterets kredsløb 265

19 Bughulen 269

20 Mave-tarmkanalen 273

Introduktion til mave-tarmkanalens kar- og nerveforsyning 273
Mavesækken 274
Tarmen 281
Tyndtarmen 281
Tyktarmen 289

21 Leveren, galdevejene og bugspytkirtlen 299

Leveren 299
Galdevejene 305
V. portae 308
Bugspytkirtlen 310
Udførselsgange 312

22 Milten 315

23 Nyrerne, de øvre urinveje og binyrerne 319

Nyrerne 319
Nyrebækkenerne og urinlederne 328
Binyrerne 331

24 Bughinden 335

Store sæk 336
Lille sæk 339
Store og lille net 341

25 De store kar og nerver på bageste bugvæg 345

Pars abdominalis aortae 345
V. cava inferior 349
Lymfeknuderne 350
Grænsestrengen og de prævertebrale autonome plexer 352

26 Urinblære, rectum og analkanalen 355

Urinblæren 355
Rectum 362
Analkanalen 366

27 Kønsoorganernes udvikling 371

28 De mandlige kønsorganer og urinrøret 375

- De mandlige kønskirtler 375
- Sædlederne og sædblæserne 380
- Blærehalskirtlen 383
- Pungen 386
- Det mandlige kønslem 387
- Det mandlige urinrør 391
- Glandulae bulbourethrales 394

29 De kvindelige kønsorganer og urinrøret 397

- De kvindelige kønskirtler 397
- Æggelederne 401
- Livmoderen 402
- Placenta 409
- Moderskeden 412
- De ydre kvindelige kønsorganer 414
- Det kvindelige urinrør 417

30 Bækkenets fascier, peritoneum, kar og nerver 419

- Peritoneum 419
- Kar og nerver i pelvis 420
- Lymfeknuderne 423
- Grænsestrengen og plexus hypogastricus 424

31 Regio perinealis 427

- Regio urogenitalis 428
- Regio analis 431

Eponymer 433

Register 435